

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i lägenhet med spridning till vind

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Kenneth Möller, räddningstjänsten. Samt polisens tekniker.

HÄNDELSEN

Räddningstjänsten får på morgonen kl 08:15 in larm om röklukt i trapphus på X-gatan i X-stad. Eftersom det är den gamla stadskärnan med smala gränder och trångt mellan husen med därtill stor risk för brandspridning, sänds alltid 3 stationer till platsen. Vid framkomsten kändes en svag röklukt men svår att lokalisera. För att komma in till trapphuset vilket inte gick från larmadressen, var man tvungen att komma in från Y-gatan och över gården. Högst upp passerade man en gammal branddörr med texten "för eldfara stäng dörren", där fann man den lägenhetsdörr från vilken det kändes röklukt. Räddningspersonalen togs sig in och konstaterade brand på golvet i ett hörn och spridning till väggen. Branden släcktes och eftersläckning vidtog.

Utifrån syntes fortfarande kraftig rök, vilken även tilltog, detta var märkligt med tanke på att branden var släckt. Rökdykarledaren öppnar ytterligare en branddörr från vilken det leder en brant trätappa upp till en vind. Han ser bara till trappans slut men hör det karaktäristiska ljudet av en kraftig brand på vinden. I samma stund som rökdykarna byter position påbörjas utvändig släckning från maskinstege, lågor slår ut från ett fönster på vinden och rök tränger ut runt hela takfoten.

Huset är sammanbyggt med en fastighet bredvid, i första skedet befarade man brandspridning och att branden tagit sig förbi brandmuren, men det visade sig att den höll och endast rökspridning i måttlig mängd trängde in i angränsande fastighet.

Om man nu skall nämna några individuella insatser från händelsen, så måste rökdykarna berömmas för ett ytterst slitsamt och framgångsrikt arbete, samt stegpersonalen som slog ned branden utifrån och möjliggjorde för rökdykarna att ta sig in. Branden släcktes efter ca: 3-4 timmar och räddningsledningen kunde konstatera att insatsen blev mycket lyckad.

BYGGNADEN

Byggnaden har ett mycket stort kulturhistoriskt värde i X-stad och är en av stadens sevärdheter. Huset är byggt 1645 och har naturligtvis en stomme från den tiden, dvs. träkonstruktion med bjälklag i trä och fyllning av olika slag. Stående och liggande plank i väggar med luftspalter som inte direkt underlättar släckning. Huset är uppfört i 5 våningar och vind. Vinden var en så kallad hanbjälksvind och dessutom i två plan, det övre vinden kunde man nå genom en trappa längre in på vinden. Efter ett par timmars brand kände man oro för att gavelspetsarna skulle rasa, men infästningarna från 1645 höll emot, trots att några fästen hade påverkats kraftigt av branden. Vindens golvyta bedöms till 150 kvadratmeter. Ytterligare beskrivning av byggnaden finns som bilaga, hämtat från Internet.

UNDERSÖKNINGEN

Brandplatsundersökningen startade omedelbart efter släckningen för att kunna göra en preliminär bedömning av startplats och orsak. Ganska snart konstaterades att golvarbete hade förekommit eftersom säckar med spån och slippapper återfanns i lägenheten. Mycket dålig ordning och lågt säkerhetstänkande har visat sig. Vid samtal med representanter för fastigheten och lägenheten, har arbetet begränsats till avlutning av golv och alltså ingen inoljning. Dagen efter branden möts brandförsvarets utredare och polisens tekniker samt expert från elsäkerhetsverket, för att göra den slutliga bedömningen.

SLUTSATS

Branden har orsakats av golvarbete, genombränning av golv samt spridning till vägg har hittats under spånåsar i hörnet. Om branden har startat genom gnistbildning orsakat av att man slipat på spik är oklart. I elcentralen har man "byglar" över säkringen, vilket kan ha orsakat överhettning kablar. Det mycket låga säkerhetstänkandet framträder även det mycket tydligt, en brand den xx-xx-xx som även den orsakats av golvarbete, troligen har utförts av samma personer (ej helt säkerställt) men samma namn förekommer.

ERFARENHETER

Kännedom om risker med vissa golvoljor borde vara känt bland hantverkare och "vanligt folk" ändå händer det ofta, i detta fall har inte olja använts varför man troligtvis inte har bedömt risken alls. Däremot är det allmän ordning som är avgörande för ett lyckat resultat. Erfarenheter från insatsen: Kraftsamling från början så att vi är överlägsna branden i initialskedet, detta minskar risken för skador både på personal och materiel, samt sparar stora kostnader för ägare. Det aktuella huset är en ovärderlig skatt i stadsbilden, det räddades tack vare en stor personalstyrka från räddningstjänsten.